

Schriftelijke vragen cf. art. 32 van het Reglement van Orde
Betreft: Beëindiging Lekker Fit!

Rotterdam, 12 februari 2024

Geachte voorzitter,

Onze fracties hebben meerdere debatten gevoerd met het college over het besluit om de subsidieregeling Lekker Fit! te beëindigen. Onze vragen blijven (onvoldoende) beantwoord. Het is onduidelijk waarom het lopend onderzoek niet wordt afgewacht, hoe het alternatieve programma eruit gaat zien en vooral: op welke data de keuze tot beëindiging is gebaseerd. Daarom stellen wij via deze weg nogmaals vragen.

De wethouder heeft meermaals benoemd dat we *'genoeg resultaten in allerlei analyses en trendanalyses en evaluatierapporten'* hebben die volgens hem duidelijk aantonen dat *'Lekker Fit op de twee componenten motorische ontwikkeling en terugdringen van overgewicht teleurstellende of onvoldoende resultaten laten zien de afgelopen jaren'*.

1. Welke analyses en evaluatierapporten zijn dit? Waaruit blijkt teleurstellend/onvoldoende resultaat?

Het NJI heeft verschillende onderzoeken naar de effectiviteit van Lekker Fit! gebundeld.¹ Hier een greep uit deze onderzoeksresultaten voor het basisonderwijs:

- Bij deelnemende kinderen is **een gunstige verandering** gevonden voor de ontwikkeling van **de BMI SDS4 en de middelomvang** (GGD Rotterdam-Rijnmond, 2009).
- 13% van de kinderen dat aan het begin overgewicht had en tenminste twee consulten bij de schooldiëtist heeft gehad, heeft na begeleiding **een normaal gewicht gekregen** (GGD Rotterdam-Rijnmond, 2009).
- Bij kinderen in groep **3 t/m 5** is een **significant gunstig interventie effect** gevonden op percentage overgewicht (OR 0.53; 95% CI 0.36-0.78). In **de controlegroep** was de toename in **overgewicht 4,3% en bij de interventiegroep 1,3%** (MC, GGD Rotterdam-Rijnmond & VUmc, 2011).
- In schooljaar 2012-2013 was **het percentage kinderen met overgewicht afgenomen** naar **26,3%** ten opzichte van de **28,7%** het schooljaar daarvoor; effectgrootte Cramer's V = .027, p = .000 (OBI, 2015).

Daarbij moet erkend worden dat niet elk resultaat duidt op een afname in overgewicht, en in een enkel sub resultaat gedeeltelijk of geen effect te zien is:

- De schooljaren daarna blijft het percentage kinderen met overgewicht stabiel en was 25,9% in schooljaar 2013-2014 en 25,4% in schooljaar 2014-2015 (OBI, 2015).

¹ <https://www.nji.nl/interventies/lekker-fit-basisonderwijs>

- Alleen bij jongens was sprake van een afname van het percentage overgewicht (GGD Rotterdam-Rijnmond, 2012).
- Bij kinderen in groep 6-8 zijn geen vergelijkbare effecten gevonden (Erasmus MC, GGD Rotterdam-Rijnmond & VUmc, 2011).

De eindconclusie van het NJI is dat de positieve resultaten overheersen en Lekker Fit! 'effectief is bevonden volgens eerste aanwijzingen op 30 september 2021'.

Lekker Fit! is vier keer door het NJI opgenomen als effectieve interventie: als lespakket,² voor kleuters,³ op de kinderdagopvang⁴ en bovengenoemde.

2. Heeft het college kennisgenomen van deze erkenning door het NJI, de onderzoeken en de uitkomsten?
3. Erkent het college dat er aantoonbaar bewijs is voor de effectiviteit van Lekker Fit!? Zo nee, waarom niet?

Lekker Fit! kenmerkt zich door meer dan alleen beweegmomenten: denk aan ouderbetrokkenheid, een focus op gezonde leefstijl (op school/opvang/thuis).

De wethouder heeft tijdens de raadsvergadering op 25 januari aangegeven dat *'de goede programma's die geen geld hoeven te kosten, het aanbieden van water, de gezonde traktaties, dat dat wat mij betreft kan blijven'*.

In deze uitspraak schuilt onzes inziens veel vrijblijvendheid, maar vooral onduidelijkheid voor Lekker Fit! scholen. Door deze uitspraak lijkt het alsof scholen nog gedeeltelijk kunnen blijven opereren onder de noemer Lekker Fit!.

4. Maar: Kan een school zich Lekker Fit! Blijven noemen als de subsidieregeling voor lekker fit wordt afgeschaft, en daarmee niet meer structureel geld vrijkomt voor een totaalpakket?

Momenteel loopt een onderzoek naar Lekker Fit!. De onderzoekers zijn voorzichtig positief over de effecten van Lekker Fit!.⁵

Het college wacht dit onderzoek niet af. Hierover is het volgende gezegd: *'het zou toch te gek voor woorden zijn om dan te zeggen: er loopt een onderzoek nog (...) En dan af te wachten wat uiteindelijk een conclusie kan zijn.'*

Het onderzoek wordt mede uitgevoerd door Wilma Jansen, senior wetenschappelijk onderzoeker gemeente Rotterdam en Erasmus Medisch Centrum.⁶

5. Om welke reden is dan besloten om dit onderzoek, waar de gemeente ook onderdeel van is, uit te voeren? Als de resultaten niet afgewacht worden voor besluitvorming?

Meerdere malen is aangehaald dat 'Het aantal Rotterdamse kinderen met overgewicht is op hetzelfde niveau als bij de start' en de interventie 'te weinig effect zou hebben'.

Gewichtsstabilisatie hoeft echter niet te betekenen dat een interventie ineffectief is. Het is zeer aannemelijk dat het overgewicht in Rotterdam de afgelopen jaren had toegenomen zonder Lekker Fit!. Het aantal kinderen met overgewicht en/of obesitas in Nederland blijft

² <https://www.nji.nl/interventies/lekker-fit-lespakket>

³ <https://www.nji.nl/interventies/lekker-fit-kleuters>

⁴ <https://www.nji.nl/interventies/lekker-fit-op-de-kinderdagopvang>

⁵ <https://www.ad.nl/rotterdam/rotterdam-wil-stoppen-met-fitprogramma-voor-kids-nog-net-zo-veel-kinderen-met-overgewicht~a647b2e5/>

⁶ <https://www.rotterdam.nl/onderzoek-lekker-fit>

namelijk stijgen.⁷ Ook corona heeft gezorgd voor een toename in overgewicht en obesitas onder kinderen. Waar overgewicht onder jongeren van 12 tot 18 in 2018 ongeveer 11 procent was, steeg dit in 2021 naar 16,3 procent. Voor obesitas betreft dit een stijging van 2 procent naar 3,4 procent.⁸

6. Hoe reflecteert het college op deze data?
7. Het reeds lopende onderzoek zal ons inzicht bieden in de coronatijd en de trend van meest recente jaren. Wij zien dit als essentiële informatie voor een oordeel over de effectiviteit van Lekker Fit! anno 2024. Hoe ziet het college dit?
8. Als de uitkomsten van het onderzoek wijzen op significant positieve resultaten door Lekker Fit!, gaat dit dan invloed hebben op de beleidskeuzes die gemaakt zijn omtrent de beëindiging van de subsidie? Zo ja, hoe?

In 2021 is, naar wens van de gemeente, van een detacheringsconstructie overgegaan op het faciliteren van vaste dienstverbanden voor Lekker Fit! leerkrachten waar mogelijk. De scholen hebben afgelopen augustus de laatste leraren een contract aangeboden.⁹

9. Hoe weten we zeker dat scholen nu niet massaal afscheid gaan nemen van deze aangestelde gymleraren?

De wethouder zei tijdens eerdergenoemde raadsvergadering het volgende: *'De contouren van het plan heb ik toegezegd te sturen in Q2, daar kunnen we dan het gesprek over voeren en in Q3 zal een verdere uitwerking daarvan zijn.'*

10. Waarom is het proces van beëindiging van de huidige subsidieregeling nu al in gang gezet, als we pas over minstens een half jaar te horen krijgen wat ervoor in de plaats komt?
11. Als de contouren er nog niet eens zijn, hoe weet de wethouder dan al dat het nieuwe programma minder zal gaan kosten dan Lekker Fit!?

Op de vraag van GroenLinks tijdens eerdergenoemde raadsvergadering, of de nieuwe interventie bewezen effectief zal zijn en of er minimaal dezelfde resultaten behaald gaan worden, is geen antwoord gegeven.

12. Gaat de nieuwe interventie, of combinatie aan interventies, minstens dezelfde resultaten behalen en bewezen effectief zijn? Kan dit toegelicht worden? Aangezien het voornaamste argument voor de beëindiging van Lekker Fit is dat *'de aanpak te weinig effect heeft'*¹⁰ En het college *'echt wel het verschil wil maken in de stad'*.

Uitgesproken is dat het nieuwe programma zich enkel gaat richten op kinderen die al overgewicht/obesitas hebben. Er gaat dus niet meer in de breedte ingezet worden op het voorkomen van.

13. Hoe gaat dit zoals beloofd in de toekomst dan toch leiden tot een significante afname van overgewicht? Is hier een wetenschappelijke onderbouwing voor?

⁷ <https://www.nji.nl/cijfers/overgewicht>

⁸ <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/kwetsbaarste-kinderen-zien-de-coronakilo-s-meest-toenemen~bbd895cb/>

⁹ <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Agenda/Document/77472aa4-91ee-4ee8-9af4-0a58d08ec3d9?documentId=e91315ce-c59d-4431-9ea7-afc786aefec4&agendaltemId=019734a5-a771-4fbb-ae50-89e92928b802>

¹⁰ <https://www.ad.nl/rotterdam/rotterdam-wil-stoppen-met-fitprogramma-voor-kids-nog-net-zo-veel-kinderen-met-overgewicht~a647b2e5/>

14. Wat zouden de kosten zijn van het uitrollen van 'De Gezonde Basisschool van de Toekomst'?¹¹

We kijken uit naar een spoedige beantwoording van de vragen.

Hoogachtend,

Sarah Reitema
PvdA Rotterdam

Judith Bokhove
GroenLinks Rotterdam

¹¹ <https://www.nji.nl/interventies/de-gezonde-basisschool-van-de-toekomst>